

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Sistemas hidráulicos e neumáticos		Code	730G05029
Study programme	Grao en Enxeñaría Naval e Oceánica			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Third	Obligatoria	4.5
Language	Spanish/Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Construccións Navais/Enxeñaría Naval e Oceánica			
Coordinador	Bouza Fernandez, Javier	E-mail	javier.bouza@udc.es	
Lecturers	Bouza Fernandez, Javier	E-mail	javier.bouza@udc.es	
Web	oleo.udc.es			
General description	Formúlase un programa nel que se resalta a descripción, funcionamento, selección e utilización dos elementos e dos sistemas hidráulicos e pneumáticos de potencia. Todo iso, exemplificado, con deseño, cálculos e desenvolvimentos aplicados aos Buques, Artefactos Mariños e á Construción Naval en xeral.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A10	Knowledge of the theory of automatism and methods of control and of its application to edge.
A13	Knowledge of the mechanism and of the components of you hatch
A17	Knowledge of the systems for evaluation of the quality, and of the norm and means related to the safety and environmental protection.
A25	Have a capacity for the integration on board the systems to assist taking its size, weight, dynamic loads, impact in the water tightness, the space necessary for its maintenance, etc. into account
A29	Knowledge of the processes of ship building
A33	Knowledge of the equipment and naval auxiliary systems.
A35	Capacity to project hydraulic and pneumatic systems
A39	Knowledge of the processes of assembling on board equipment machines and systems.
B1	That the students proved to have and to understand knowledge in an area of study what part of the base of the secondary education, and itself tends to find to a level that, although it leans in advanced text books, it includes also some aspects that knowledge implicates proceeding from the vanguard of its field of study
B2	That the students know how to apply its knowledge to its work or vocation in a professional way and possess the competences that tend to prove itself by the elaboration and defense of arguments and the resolution of problems in its area of study
B3	That the students have the ability to bring together and to interpret relevant data (normally in its area of study) to emit judgments that include a reflection on relevant subjects of social, scientific or ethical kind
B4	That the students can transmit information, ideas, problems and solutions to a public as much specialized as not specialized
B5	That the students developed those skills of learning necessary to start subsequent studies with a high degree of autonomy
B6	Be able to carrying out a critical analysis, evaluation and synthesis of new and complex ideas.
C1	Using the basic tools of the technologies of the information and the communications (TIC) necessary for the exercise of its profession and for the learning throughout its life.
C2	Coming across for the exercise of a, cultivated open citizenship, awkward, democratic and supportive criticism, capable of analyzing the reality, diagnosing problems, formulating and implanting solutions based on the knowledge and orientated to the common good.
C4	Recognizing critically the knowledge, the technology and the available information to solve the problems that they must face.
C6	Recognizing the importance that has the research, the innovation and the technological development in the socioeconomic and cultural advance of the society.

Learning outcomes		Study programme competences
Learning outcomes		Study programme competences

1. Adquirir o coñecemento teórico e práctico do funcionamento e da aplicación dos distintos elementos hidráulicos e neumáticos no sector naval.	A35 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2 C4 C6
2. Cálculo, dimensionamento e selección dos elementos hidráulicos e pneumáticos	A13 A17 A33 A35 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2 C4 C6
3. Desenvolvemento e interpretación analítica de esquemas e planos.	A10 A13 A25 A29 A33 A35 A39	B1 B2 B3 B4 B6	C1 C2 C4 C6
4. Coñecer as aplicacións prácticas ao sector naval.	A10 A13 A17 A29 A33 A35 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2 C4 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
UNIDADE DIDÁCTICA I: FUNDAMENTOS DA OLEOPNEUMÁTICA	1º INTRODUCCIÓN E FUNDAMENTOS DA OLEOPNEUMÁTICA 2º COMPONENTES E REPRESENTACIÓN DOS SISTEMAS OLEOPNEUMÁTICOS.

UNIDADE DIDÁCTICA II: TECNOLOXÍA OLEOPNEUMÁTICA	3º VÁLVULAS DIRECCIONAIS. 4º VÁLVULAS ANTIRRETORNO. 5º VÁLVULAS REGULADORAS DE PRESIÓN. 6º VÁLVULAS REGULADORAS DE CAUDAL. 7º BOMBAS HIDROSTÁTICAS, COMPRESORES E MOTORES OLEOPNEUMÁTICOS. 8º MAQUINAS HIDRÁULICAS DE PISTÓNS. 9º ACTUADORES LINEAIS. 10º ACUMULADORES HIDRÁULICOS
UNIDADE DIDÁCTICA III: APLICACIÓN DE SISTEMAS HIDRÁULICOS E PNEUMÁTICOS DE POTENCIA AO SECTOR NAVAL.	11º DESCRICIÓN E FUNDAMENTOS DA TÉCNICA DE MANDO 12º ESTRUTURA E ANÁLISE DE FUNCIONAMENTO DOS SISTEMAS HIDRÁULICOS E PNEUMÁTICOS DE POTENCIA.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Case study	A10 A13 A17 A25 A29 A33 A35 A39 B4 B6 C1 C2 C4 C6	4	16	20
Guest lecture / keynote speech	A13 A25 A29 A33 A35 A39 B1 B2 B3 B4 B5 C4 C6	12	24	36
Laboratory practice	A35 A39 B6	20	15.5	35.5
Problem solving	A35 B2 B3 B4 B6	5	10	15
Objective test	A13 A29 A33 A35 A39 B4	2	0	2
Long answer / essay questions	A10 A17 A25 A33 A35 A39 B2 B3 B6	2	0	2
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	Denominación do caso práctico (Capítulos de teoría relacionados) 1º Cálculo, dimensionamento e selección da fonte de enerxía, da instalación de distribución e das válvulas (Capítulos 3, 4, 5, 6, 7 e 8). 2º Cálculo, dimensionamento e selección de actuadores (Capítulos 8, 9). 3º Cálculo, dimensionamento e selección de acumuladores (Capítulo 10).
Guest lecture / keynote speech	Programa da materia

Laboratory practice	<p>SECCIÓN I: SISTEMAS HIDRÁULICOS DE POTENCIA.</p> <p>Denominación da práctica.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Funcionamento do grupo hidráulico. Xeración de caudal e presión.2. Funcionamento da válvula de illamento ou corte.3. Funcionamento da válvula limitadora de presión (válvula de seguridade).4. Funcionamento da válvula estrangulamento.5. Perdas de carga en canalizáns hidráulicas.6. Funcionamento das válvulas direccionalis.7. Control dun cilindro de simple efecto.8. Control dun cilindro de dobre efecto.9. Regulación de velocidade dun cilindro con carga constante.10. Regulación de velocidade dun cilindro con carga variable.11. Circuíto con regulación de velocidad e de forza.12. Seguridade e bloqueo dun cilindro.13. Circuíto de dobre velocidade de traballo.14. Circuíto hidráulico para actuadores rotativos.15. Circuíto de protección contra sobrepresións.16. Circuíto de freado dun motor.17. Circuíto de non baleirado.18. Circuítos con acumuladores hidráulicos. <p>SECCIÓN II: SISTEMAS ELECTRO-PNEUMÁTICOS.</p> <p>Denominación da práctica.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Mando directo e indirecto.2. Circuitos de mando con funcións lóxicas.3. Mando e control de posición electropneumático.4. Sistemas eléctricos de almacenamiento de información.5. Mando e control electropneumático con temporización.6. Circuitos electropneumáticos con presostatos.9. Mando e control de secuencias electropneumáticas cun ou varios actuadores.
Problem solving	Formulación e solución de problemas de oleopneumática
Objective test	Un exame escrito que consta de 3 módulos: simboloxía, un test de teoría e problemas.
Long answer / essay questions	Fundamentada nas prácticas realizadas no Laboratorio de Hidráulica e Pneumática

Personalized attention	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Serán clases participativas tanto de trabajo individual como en grupo. Ademais das tutorías presenciais empregaranse as TIC
Problem solving	‘s: correo, chat, videoconferencia e plataformas web de trabajo en grupo.
Case study	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Objective test	A13 A29 A33 A35 A39 B4	Se fundamentarán en los contenidos del programa de la asignatura y en la resolución de casos prácticos y problemas	60
Long answer / essay questions	A10 A17 A25 A33 A35 A39 B2 B3 B6	Se fundamentará en las Prácticas de Laboratorio y en la resolución de problemas	40
Others			

Assessment comments

Na 1ª oportunidade: A avaliación realizarase en función das metodoloxías expostas. A cualificación das metodoloxías realizarase con notas sobre 10 e será condición necesaria para superar a avaliación da 1º oportunidade: non ter ningunha nota inferior ou igual que 3,5 e ter unha asistencia ás actividades presenciais de polo menos o 80%. A nota final da 1º oportunidade é:

$$(0,40 * \text{Proba de Ensaio} + 0,6 * \text{Proba obxectiva}) / (1,4 * \text{Número de notas inferiores ou iguais que } 3,5 + N * 1)$$

onde $N=1$ para asistencia maior ou igual que o 80% e $N=1.5$ para o caso contrario.

Á súa vez a Proba obxectiva dividise en 3 módulos: simboloxía, teoría e solución de problemas. E a súa cualificación virá dada pola fórmula:

$$(0,25 * \text{Simboloxía} + 0,45 * \text{Teoría} + 0,30 * \text{Problemas}) / (1,4 * \text{Número de notas inferiores ou iguais que } 3,5 + N * 1)$$

onde $N=1$ para asistencia maior ou igual que o 80% e $N=1.5$ para o caso contrario.

Na 2ª oportunidade: A avaliación realizarase a través de dúas proba selectivas. A primeira unha Proba obxectiva que consta de tres módulos: simboloxía, teoría e problemas, e a segunda unha Proba de ensaio. A cualificación dos distintos módulos realizárase con notas sobre 10. Aqueles alumnos que superasen unha nota igual ou superior a 5 nalgún dos módulos ou probas da 1ª oportunidade e que teñan unha asistencia ás actividades presenciais de polo menos o 80%, e por petición expresa, manterase esta notas co seguinte criterio:

Módulo/s de Proba obxectiva da 2ª oportunidade= Nota do módulo/s de Proba obxectiva da 1ª oportunidade sempre que sexa superiores ou iguais a 5.

Proba de ensaio da 2ª oportunidade= Nota da Proba de ensaio da 1ª oportunidade sempre que sexa superiores ou iguais a 5.

A nota final da 2º oportunidade é:

$$(0,40 * \text{Proba de Ensaio} + 0,6 * \text{Proba obxectiva}) / (1,4 * \text{Número de notas inferiores ou iguais que } 3,5 + 1)$$

Á súa vez a Proba obxectiva dividise en 3 módulos: simboloxía, teoría e solución de problemas. E a súa cualificación virá dada pola fórmula:

$$(0,25 * \text{Simboloxía} + 0,45 * \text{Teoría} + 0,30 * \text{Problemas}) / (1,4 * \text{Número de notas inferiores ou iguais que } 3,5 + 1).$$

Sources of information

Basic	Manual de oleohidráulica Industrial. Vickers Systems, 1993. Fundamentos y componentes de la oleohidráulica. Training hidráulico, compendio 1. Mannesmann Rexroth, 1991. I.M.I. Norgren, S.A. Cálculo y diseño de circuitos en aplicaciones neumáticas. Marcombo, 1998 SMC international training. Neumática. Paraninfo 2000. Fluidos, bombas e instalaciones hidráulicas. Salvador de las Heras. Universitat Politècnica de Catalunya. BarcelonaTech, 2011 Cuaderno de ejercicios de oleohidráulica. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol Cuaderno de Válvulas direccionales. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de Válvulas antirretorno. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol Cuaderno de Válvulas limitadoras de presión. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol Cuaderno de Válvulas de flujo. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de bombas y motores. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de Máquinas de pistones. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de Actuadores lineales. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de Acumuladores hidráulicos. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Cuaderno de Compresores. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol Manual de Simbología Neumática y Hidráulica. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS Ferrol. Manuales de prácticas de Hidráulica. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS de Ferrol Manuales de prácticas de ElectroHidráulica. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS de Ferrol Manuales de prácticas de Neumática. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS de Ferrol Manuales de prácticas de Electroneumática. Bouza Fernández, J. Servicio de reprografía EPS de Ferrol
Complementary	Robert L. Mott. Mecánica de fluidos aplicada. Prentice Hall, 1996. Claudio Mataix. Mecánica de fluidos y máquinas hidráulicas. Ediciones del Castillo, 1986 Felipe Roca Ravell. Oleohidráulica básica. Diseño de circuitos. Ediciones Universitat Politècnica de Catalunya, 2000. Werner Deppert/Kurt Stoll. Cutting costs with pneumatics. Vogel Textbook, 1988. SMC international training. Neumática. Paraninfo 2000. Réjean Labonville. Circuits hydrauliques. Éditions de l'École Polytechnique de Montréal. Richard W. Greene. Compresores. Selección, uso y mantenimiento. McGrawHill, 1992. Mitchell / Pippenger. Fluid power maintenance basics and troubleshooting. Marcel Dekker, 1997.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Physics 1/730G05002

Physics 2/730G05006

Shipbuilding and ship propulsion/730G05009

Sistemas auxiliares do buque 1/730G05028

Mecánica de fluidos/730G05019

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Existe unha Plataforma Web para complementar a Docencia e para potenciar o desenvolvemento desta materia "<http://oleo.udc.es>" (tamén se pode localizar escribindo no buscador "sistemas oleoneumáticos") e un grupo google denominado "Esteiro2017@googlegroups.com" para o seguimiento do curso.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.